

Bazzar: ma mochtsan sparn

Un dei problemi che Luserna affronta da sempre è la scarsità d'acqua: risale al 1880 una lettera con cui il Sindaco, per far fronte ai bisogni idrici, ordina di tagliare duecento alberi per sciogliere la neve e riempire le due cisterne del paese. Oggi il problema è aggravato dalla rete acquedottistica malfunzionante e dalle numerose perdite stimate in sei litri al secondo. I lavori di sistemazione sono già partiti ma intanto il Comune chiede ai cittadini parsimonia ed attenzione.

Berda iz gānt ummar pa lānt, zo giana zo provedra odar zo macha zboa tritt, bart sicham hām gesek ke dar Kamou hatt auzgelekk ploaze avise gehekha da un danò, boma vorst alln in laüt zo süacha z' spara 'z bazzar in haus das mearaste boma mage. Bar bizzan boll gerècht ke ünsar acquedotto iz a saigar un ke kartza vil bazzar geat

vorlort, 'z'iz nemear genumma gian zo schoppa tage vor tage lorch vor loch boma boazt umbromm di rete von acquedotto iz romai kartza alt. 'Z bazzar iz hērtä gest an problema vor üs, umbromm bar hām nia gihatt vil bazzar. Bar höärnz vo 'n ar lettar bo da hatt gimacht nidar dar Sindaco in di djardar 1880, bo da khütt ke pan

bintar soibat gest adiritura kostretti zo macha zorgian in snea. In mānnt vo aprile von 2012 dar Selbartgirédjart Toalkamou vo dar Zimbaroachene hatt zorniit bia au to toala z' gēlt auzgētt vo dar Provintz affon Fondo Unico Territoriale. Von 3.8 mildjū vo Euro, eppaz az bi 1.5 mildjū bartn khemmen giünzt auz zo richtia in acquedotto vo Lusérn bo da est sauget auz gāntz malamentar: aniaigladar secondo gjanda zo vorlur auz pa löchar af di tum mearar baz sekhs litre bazzar, pen groaze un

khłummane pērdite. Vor disa administrationg disar projekt, nāmp in sēll vo dar schual, iz gisichar dar groaztse vürgitrakh fin est. Ma 'z iz nētt lai a questiong vo gēlt, asó bi daz lazz seng dar inzeniar Giorgio Marcazzan bo da hatt nidargimach in projekt: "Dise arbatn bo da dar Kamou vo Lusérn bart gian zo macha soin starch bichte nētt lai vor 'z lānt, ma ånka vor a sviluppo sostenibile vo dar gāntz Hoachebene un vor 'z bēttar vo dar Bēlt, bo da, djar vo djar, iz nā zo khemma hērtä bermar vor allz daz sēll

bo bar djukhan in di atmosfera. Lusérn, no mearar baz åndre kamöundar mocht halt da kunt vo disse sachandarn, umbromm di sorgenti bo da gem bazzar in lānt soin hērtä skärtzar" khüttar. Intānto di arbatn soin ågeheft ma sa bart gian vür vor a baila. Disa berat alóra a guata okasiong zo lirna z' spa bazzar komunkue, umbróm, siánka az nētt pañrt, 'z bazzar aft'i bēlt iz hērtä mindar un nütztmasan hērtä mearar, finn est – vorgèllt'z Gott – åna zo schupara di umbèlt. Bar bizzan però nētt finn bem alz ditza bart stian asó: bar mochan gidenkhan ken z' lem von generatzionen boda khemmen iz gāntz in ünsarne hent.

Andrea Zotti

MÖCHENO

S ist kemmen
vourstellt de òrbet
van jungen ver za
denken s earste
bèltkriag

Ricordi de guera" è il titolo della rappresentazione teatrale che, presentata lo scorso fine settimana, è il risultato finale di un lungo lavoro di ricerca, studio e drammaturgizzazione effettuato dalle "Stelle del teatro", un gruppo di giovani della valle che si sono cimentati in questo laboratorio teatrale. Argomento della ricerca, nell'anno di commemorazione per il centenario, la prima guerra mondiale, rivissuta e rielaborata grazie ai ricordi ed alle testimonianze che i ragazzi hanno raccolto e profondamente interiorizzato per una ricostruzione fedele e commovente degli avvenimenti accaduti e delle grandi sofferenze che hanno lasciato nella vita delle persone che li hanno vissuti.

En vourder sònsta en Oachpèrg ont en sunta en Vlarotz ist kemmen vourstellt s stickl "Ricordi de guerra", de òrbet as an ettenla van ingern jungen hom vourtschbunnen ont zommgaleikt ver za denken de tschlèchtn zait van earste bèltkriag. De doi naiòrbet ist kemmen vourtschechen en Lòntplan 2014 ver de jungen va Persn ont van Bersntol ont organisiart gèltsgott en de zòmmòrbet va de vraischöft Eureka, de vraischöft van Jungen va Oachpèrg ont de gamoa'n va Oachpèrg ont va Vlarotz. Ver en doi teaterbèrk, as ist u'pfönkt schoa' en vourder genner, de jungen hom se pfunti a vòrt as de boch, en ma'ta zobenz en Oachpèrg, ver za òrbetn zòmm, nosuachen ont verstea' asou a ker pessor bos as tschechen ist en de jarder van earste

bèltkriag. Der earst tritt en de hom gamiast möchen ist der sèll as hòt sa pfiart za pavrong se hoa'm oder pet de eltestn lait van dorf ont za suachen iberòl ver za klaum zòmm nèt lai ölla de gadenkn ober aa plinder, retrattn, priaf ont körtn as de hom en gaholven ver za erlem bider de sèll zait. De jungen hom derno aloa' arotschrim, pet de hilfva de Maura Pettoruso, van Stefano Detassis ont va de Luisa Moser as hòm drautschaukt en gönze projekt, s stickl as dòra vourstellt kemmen ist.

A vòrt garift, de sai' òrbet tuat vourstelln de gschicht va viar familie van tol, pet de mander as de hom gamiast en kriag gea' ont de baiber as hoa'm aloa' hom

gamerdert ver de familia, de kinder ont de òrbet en vèlt, derbail as de hom gabòrtn lai an priaf oder a nòchricht van sai'na lait. An ausöndern stickl hòt dòra derzeits lem van kriager en de schitzngam en Galizia, va bou za vil van ingern mander sai' nea'mer zaruckkemmen. De borega gschichtn as de jungen hom

vourstellt, de atn ont de beirter as de hom prauht, hom prope galòkt verstea' bos as de lait en de sèlln jardr turchgamòcht ont galitn hom, ont de

hom derekts hèrz van zuaschauer troffen asou as men hòt tschechen mearer ang voll va zachern aa. De doi òrbet bart kemmen bider vourstellt en vraita as kimmpt, um öchta ont a hòlbs zobenz, ka Persn en sitz van Zentrum #Kairos, ober ber hoffen ölla za hom de meglechket za sechen sa nou do en inger tol aa, ont en an græsersit abia as mechet sai' der teatro va Persn, bou as men hatt velaicht mear plötz ver ölla de lait. A schea'na òrbet van ingern jungen, an bichetegn projekt ver de ingern jungen, bavai men miaset ölbe denken ont nia vergëssn bos as tchechen ist en de zait vergòngen ver za möchen nea'mer de glaichen valln.

NvM

La comunanza de Moena disc de no a n'antena per fonins sun Roncac'

AMoena oltre 1.000 firma contro l'antenna Vodafone. E il comune fa un passo indietro.

Te na sentèda dassen partecipada l comun de Moena, dò aer tout dant na petzion con passa 1.000 firmes, à fat n pass endò a l'installazion de n antena per fonins de la Vodafone Omnitel. La conseera de mendranza Sonja Venturi à recordà cotant la jent de Moena à volù dir la sia en cont de l'installazion de na stazion-basa per la comunicazions sul sito Roncac'-Le Crepate soravia l païsc, 15 metres auta. La petzion moscia 1.034 sotscritions regoetes te pec dis, petzion che auza fora dans a la sanità, metan en consaputa ence de

ruèr a esser massa apède a la linees de la auta tension, e per chest ence massa apede a la majons.

Te la domana popolare ven domanà amancol de fer sù l'antena te n anter lech, dalonc da la abitajons. L'amministracion de comun, per ousc de l'ambolt Riccardo Franceschetti, à fat n pas endò: se da na pèrt la companies de fonins che porta inant servijes tecnologics al dò de la ejigenzes, da l'autra l'èi sentadins. Ma se chest lurier ven ferà, a dit l'ambolt, l'è la compagnia enstessa che podessa no se ferèr, desché jà sozedù utrò, e podessà jir inant domanan sedimes ai privac'. Endena l'abinèda publica, l'amministracion de Moena à chiamà ence

espèr' da la Provinzia de Trent che à metù al luster i studies en cont de la ones eletromagnetiche e i dans a la sanità.

Vintedò duta la oposizioni l'è na na legislazion nazionala, con i comuns che da spes à la mans leèdes e coi soi strumenc di regolamenc da frabica per tegni poz a la domanes de la companies di fonins de fer sù chesta stazions radio. Trop depend da la forza e la l'uteza de chestes. Amò apede, l'è n fiorir de sentenzes: a la dezijions toutes da comuns e provinzies se opon la companies che tol dant la sentenzes e les rua ence a vencer, la maor pert de la utes, tedant al Consei de Stat.

m.d.

